

Колумна високог представника: Институције требају континуитет и правовремена именовања

Аутор: Валентин Инцко

На ентитетском и државном нивоу су дефинисане законске процедуре које имају за циљ транспарентно и ефикасно попуњавање извршних и административних функција, од позиција у оквиру Савјета министара до позиција у законски успостављеним тијелима, али врло често те позиције нису попуњене доста дуго након што су мандати особа које обављају те функције требали бити окончани.

Посљедице такве ситуације могу бити катастрофалне, а најбољи примјер је Комисија за вриједносне папире Федерације БиХ.

Прије свега, неке основне информације. Комисија за вриједносне папире Федерације БиХ је стручна институција којој су законом повјерене широка регулаторна овлаштења како би се осигурала подршка успостављању, развоју и несметаном функционисању тржишта капитала у Федерацији БиХ.

Мандат пет чланова Комисије за вриједносне папире истекао је у мају 2009. године, а предсједник и замјеници предсједника Федерације и Парламент Федерације још увијек нису постигли договор о замјени, те је Комисија више од четири године приморана да ради у техничком мандату.

Парламент је одбацио кандидате које је предложило Предсједништво, те изразио резерве у погледу процедуре за избор кандидата. За вашу информацију, истог сам мишљења као и Парламент када је упитању потреба за транспарентном процедуром.

У међувремену је Врховни суд Федерације БиХ подржао судско оспоравање једне од многобројних одлука које је Комисија донијела од маја 2009. године, тврдећи да је овом одлуком Комисија прекорачила овлаштења свог техничког мандата. То је заузврат отворило могућност за даљње оспоравање осталих одлука Комисије.

Комисија је практично парализована. То је, наравно, супротно од онога што финансијска тржишта захтијевају, а до овога је дошло у најгоре вријеме за економију која се бори са драстичним смањењем инвестиција и с пратећом све већом стопом незапослености. Дакле, шта су практичне посљедице?

Без Комисије за вриједносне папире, ни једно предузеће са заједничким улагањем у Федерацији, између осталог, не може повећати или умањити свој капитал, промијенити свој статус или облик организовања, регистровати промјене у руководној структури, издавати дионице, итд. Такође не може бити ефикасног надзора над операцијама брокерских кућа, компанија за управљање средствима или берзом, нити се може реализовати издавање кантоналних и општинских обвезница. Ово су само неке од одговорности Комисије за вриједносне папире ФБиХ које илуструју врсту проблема и њихове далекосежне посљедице.

Проблеми су већ евидентни на терену: једна истакнута комерцијална банка у Федерацији не може извршити повећање иницијалног капитала за 30 милиона КМ којим би се удвостручио износ средстава која би била на располагању привреди и грађанима, а једна општина у овом тренутку не може да наставити с издавањем обвезница чиме би се прикупио један милион КМ за један развојни пројекат. Ово су само два примјера посљедица недавне суспензије одлучивања у Комисији након судске пресуде.

Потребно је наћи право рјешење без даљњег одлагања, и за жаљење је што аутентично тумачење одговарајућих закона није усвојено прошле седмице. Ако се не дође до рјешења, могућа су даља правна оспоравања и нећемо имати функционално тијело да

доноси суштинске одлуке у будућности.

Правна сигурност и институционална стабилност стубови су сваког правног система. То је такође и кључ за инвестиционе одлуке које имају потенцијал за отварање пријeko потребних радних мјеста у овој земљи.

Вјерујем да се ови принципи могу разјаснити у постојећем правном оквиру на начин да се осигура да институције наставе да функционишу и испуњавају своје одговорности без обзира на политику која не успијева да изврши нова именовања.

Моја канцеларија је тренутно укључена у разговоре с Предсједништвом Федерације и представницима федералне Владе и Парламента с циљем рјешавања ситуације у Комисији за вриједносне папире и у домену законских органа у којима су именовања блокирана.

Вјерујем да можемо наћи рјешење које је и прагматично и принципијелно, и које осигурава функционисање институција у сваком тренутку.